



Škrtání u kávy

Jsem vášnivý pijan kávy všech druhů. Zejména na Hronově se tato vášně stává životní nutností a množství tohoto moku, který ve mně končí, překračuje roční průměr několikanásobně. Nejlepší variantou se mi jeví dobrá káva s troškou smetany, ždibíčkem cukru a kapka alkoholu nemůže škodit.

Dopřál jsem si tuto slast i na letošním Jiráskově Hronově. Vychutnával, poslouchal, pozoroval a pročítal články ve Zpravodaji, které mi ve festivalovém frmolu unikly. Recenze, názory, vzpomínky, inzeráty a... krácení rozpočtu na amatérské divadlo.

Jistě. Úspory jsou v posledních letech všudypřítomné a potřebné. Bude se tedy škrtat! To slovo – škrtat – má své místo ve slovníku dramaturga i ekonomy. Domnívám se, že úkolem škrťů je odstranit to, co je na závalu, to, co překáží a to, bez čeho se výsledný celek může obejít. Takový škrť by měl být blahodárný a posouvat významy a souvislosti a... A nebo taky ne. Hodně záleží na dramaturgovi a na tom, co se mu z ingrediencí, které mu text poskytuje, podaří uvařit. Myslím si, že je třeba škrtat rozvážně a každý škrť si dvakrát nebo třikrát

strana 2 →

Hadar Galron

Moje prvotní zkušenost s českými lidmi a českou produkcí mé hry byla velmi srdečná.

čtěte na straně 2

Odborná rada řekla ne

Přehlídám jen jednou za dva nebo tři roky. A semináře jsou lehce ziskové, nikoliv ztrátové, takže je bezpředmětné řešit jejich zrušení.



čtěte na straně 12

Ukázky seminářů

Dnes v 18 hodin před Jiráskovým divadlem začne první ukázka.

čtěte na straně 15

PŘEDPOVĚĎ NA SOBOTU

Oblačno, přeháňky. Nejnižší noční teploty 12 až 8 °C. Nejvyšší denní teploty 17 až 21 °C. Mírný severozápadní až severní vítr.

prověřit ze všech možných úhlů pohledu.

Byl bych rád, kdyby tento postup volili i dramaturgové rozpočtu divadelních přehlídek včetně Jiráskova Hronova, abych si mohl zpravodaje příštího ročníku číst u své oblíbené kávy. Nemusí být úplně stejná. Oželím smetanu. Oželím cukr. Oželím třeba i ten alkohol. Pravděpodobně si tak nepochutnám, ale základní princip tohoto životabudiče zůstane zachován. Prosim však o to, aby to byla pořád káva. Aby mi kuchař neškrtl ze své receptury i tu nejzákladnější surovinu. Pak bych se možná musel poohlédnout po jiné restauraci. A to bych vážně nerad.



Jan Julínek

Sponzoři 82. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. - generální partner
 Jiří Grätz - CES - EKO
 Primátor a. s. Náchod
 Saar Gummi Czech, s. r. o.
 STRABAG a. s.
 Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
 Sico Rubena, s. r. o., Velké Poříčí
 DABONA s. r. o. Rychnov nad Kněžnou
 TSR Czech Republic s. r. o.
 Česká spořitelna, a. s.
 INTERNET 2
 DLNK s.r.o.
 COROLL s. r. o. Hronov
 Vodovody a Kanalizace, a. s. Náchod
 Konica Minolta Business Solutions Czech, s. r. o. H. Králové
 HAŠPL a. s. Velké Poříčí
 ČSOB, a. s. Náchod
 Veba, textilní závod, a. s. Broumov
 Pekařství „U Zvonu“ Náchod



**ČESKÁ
 SPOŘITELNA**



S Hadar Galron získal Jiráskův Hronov na světovosti



Anglicko-izraelskou dramatičku **Hadar Galron** jsem poznala v roce 2008, když měla v pražském Stavovském divadle Mikve svou českou premiéru. Teď náhle přijela tato sympatická dáma na Jiráskův Hronov, a to s celou svou rodinou - manželem a třemi dětmi.

Byla jste na premiéře v Praze, a teď je pro nás překvapení, že jste přijela i na představení amatérů. Jak k tomu došlo?

Musím říci, že základním impulsem bylo to, že moje prvotní zkušenost s českými lidmi a českou produkcí mé hry byla velmi srdečná, vřelá. Od Jany ze souboru jsem dostala pozvání, a to zrovna v době, kdy jsme s rodinou diskutovali, kam pojedeme na prázdniny. V té době jsem zrovna režírovala jednu svou hru pro izraelský festival a říkala jsem si, že bych dosti nerada znovu opouštěla rodinu. Napadlo mě tedy, že bychom mohli jet společně. A tak jsem tenhle návrh souboru napsala s tím, že uvidíme, co odpoví. Lidé z Divadelního spolku Kroměříž byli velice vstřícní, a tak jsme se ani ne den po skončení onoho izraelského festivalu vypravili na český festival amatérského divadla.

Jak dlouho budete v Čechách?

Plánujeme zde pobýt do 15. srpna, pochopitelně nejen v Hronově, kde uvidíme pár dalších představení, ale rádi bychom navštívili i nějaká další místa.

Máte nějakou zkušenost s amatéry?

Docela velkou. Studovala jsem na univerzitě komunitní divadlo a hodně jsem režírovala amatéry, teprve nedávno jsem se dostala k profesionální režii. K amatérům mám skutečně vřelý vztah, protože cítím, že do toho dávají celé srdce. Fajn je na tom to, že to nedělají pro peníze, živí se něčím jiným, ale tohle je jejich milovaný koníček a uspokojuje je - což se vždycky nedá říci o profesionálech. Proto amatérské divadlo vzkvátá. I hru Mikve jsem režírovala v Izraeli právě u amatérů v anglické verzi, a pak jsme ji dělali ještě se studenty dramatického umění. A měla jsem možnost ji vidět v různých provedení školních souborů.

Je v ní spousta velkých a zajímavých rolí pro ženy a dívky, tak se nedivte.

V divadle je vždycky víc žen než mužů, ale rolí je vždycky víc pro chlapy. Tak jsem si řekla, že budu psát role pro ženy, a dělám to jak v divadle, tak ve filmu.

Vy jste si vyzkoušela psaní, režii - a taky herectví?

Ano, já jsem původně herečka, ale v Mikve jsem nehrála. Dělal jsem hodně komedie, a měla jsem takovou satirickou show, stand-up comedy o postavení ženy v rámci židovského zákonodárství, s kterou vlastně přišla inspirace pro Mikve. Viděla mě totiž na scéně jedna divadelní manažerka a zeptala se, jestli bych pro ni napsala celovečerní hru. Umíte to? A já na to, že nevím, ale že to zkusím. Já totiž za nejvstřícnější tvar vůči divákům považuji právě komediální nadsáz-

ku, nějaký typ kabaretu, kde zazní vážnější myšlenky. Pro lidi je to tak stravitelnější.

A co teď konkrétně děláte?

Od své minulé návštěvy v Čechách mám další děťátko – dvou a půlletého chlapečka. Poté, co se narodil, pustila jsem se do režie. Otvírám si tím další brány. Jak jsem říkala: režii jsem už kdysi zkoušela s amatéry, ale teď mám možnost pracovat s profesionálními herci. Režirovala jsem hodně hudebních komedií, napsala jsem a režirovala jeden kousek na izraelském festivalu. Ale samozřejmě, že i píšu – jak pro divadlo, tak pro film. Teď mám za sebou dva scénáře, a pro divadlo jsem naopak přepracovala jeden svůj starší scénář. Jmenuje se to Tajemství (Secrets), milostný příběh dvou žen v ortodoxní komunitě.

Vášim hlavním zájmem stále zůstává postavení ženy v ortodoxní společnosti?

Ano i ne. Moje současná one-woman show se zabývá ženami z Bible – jmenuje se Passion killers (Utěšitelky hněvu). Je o ženách, které zachraňovaly ostatní prostřednictvím svého ženství. Ať už se jednalo o královny či dívky. Vyprávím jejich příběhy, které překvapivě nejsou příliš nábožensky laděné, spíše poukazují na jejich odvážnou roli. Protože lidi mají tendenci buď takové typy lidí odstrkovat stranou

nebo je prezentovat na scéně provokativně, ale já se jen snažím interpretovat jejich příběh. A píšu i spoustu dalších věcí, které nemají co dělat s věřícími ženami. Neustále se setkávám s tím, že mě nabádají: pište o ženách, pište o tom ortodoxním světě, to je neobvyklé. Tak zkrátka pluju s tím proudem. Nedávno jsem napsala a se studenty udělala hru o mateřství, velmi moderní klipovitou věc, o jedné věřící matce, která má hodně dětí a o dalších ženách – matkách, jak prožívají mateřství v dnešní době. A to se taky docela povedlo.

Jana Soprová



Rozumět divadlu už ani nechci

Divadlu nerozumím, ale konečně vím, proč sem už léta jezdím.

Vloni i letos se stává stále častěji, že představení, která mne nadchnou, jsou ve Zpravodaji nebo na PC hodnocená přesně naopak a to, co se mi nelíbí, je obvykle v odborných kruzích nadšeně přijímáno. Trochu mne to znejistuje... a začala jsem se sama sebe ptát, co mne sem pořád kromě divadel tak láká...

Po téměř týdenním pobytu to konečně mám!

Rozumět divadlu vlastně už ani moc nechci a o to víc mne baví.

Chutná mi víno v Tritonu a to zejména do 20.00, kdy je nejen studenější, ale i levnější a o chlebu se sádem se mi zase bude rok zdát.

A baví mne jakékoli nakupování v Hronově – neuvěřitelně milé paní prodavačky ve všech obchůdkách i v lékárně, milá policie

s pochopením pro bláznivé divadelníky.

A když jsme u těch divadel – všechny paní i slečny uvaděčky jsou úžasné, milé a vstřícné! (Technici také bodují – třeba dnes u Fausta.)

A dámy u vstupenek?? A KIS vůbec? Prostě svěťice.

A starostka? Ta je vůbec neuvěřitelná.

A atmosféra i akce kolem, diskuse v hospůdkách, na ulici? Užasné.

A jako bonus na konec: skvělé bydlení a stravování v Prajzku – a mamka s dcerkou, co to vedou: Zapomněla jste na náušnice a spěcháte do divadla? Zapůjčí vám vlastní. Potřebujete na večer načesat, nebo ostříhat? V minutě vám dohodnou kadeřnici. Začíná pršet a jdete do divadla? Vybaví vás deštníkem. Máte chuť na krupicovou kaši? Není problém.

Vůbec se mi nechce domů a všem, kdo v tom mají prsty, díky.

Dana Radová



Pánové Richter a Šotkovský se jali ve Zpravodaji diskutovat o tom, co je Jiráskův Hronov. Lépe řečeno: Jan Šotkovský diskutuje ve Zpravodaji č. 6 s návrhem Luďka Richtera (Zpravodaj č. 4) o tom, zda JH má být přehlídkou „nejinspirativnějších“ představení. Přečetl jsem si tuto jejich diskusi se zájmem, leč obávám se, že v tuto chvíli se via facti – tedy tím, jaký 82. JH Hronov je a co se na něm a kolem něho děje – objevují symptomy, které signalizují, že začala probíhat nemalá změna jeho podoby. Nebo jinak: že může brzy taková proměna proběhnout. A vůbec v ní nepůjde o inspirativnost, ale o celkovou podobu, celkové zaměření JH. Některé z těchto symptomů shrnula v Právu z 9. srpna v glose Radka Hrdinová a vyslovila tak ledacos z toho, co od soboty slyším v rozhovorech s některými dlouholetými účastníky JH, kteří vyslovují nad těmi různými symptomy podle své letory údiv, zklamání, lítost, rozhořčení. Jako pamětník tato fakta rovněž zaznamenávám, a protože jsem zažil mnohé proměny JH, tak vím, že vždycky takové symptomy neomylně hlásily, že změna je ve vzduchu. Zdá se, že tentokrát oznamují principiální reakci na diferenciaci českého amatérského divadla, když v repertoáru 82. JH převažují věci silně ovlivněné post-postmodernistickými principy. Zkrátka a dobře: tradiční činohře se příliš prostoru na tom letošním JH nedostalo.

Když k tomu připočtete ty další signály, o nichž zčásti píše ve své glose Radka Hrdinová (mezi něž např. také patří „inspirativní“ profesionální představení), tak není divu, že je vyslovena představa proměněného JH v jakousi letní divadelní školu – i proto, že mezi diváky převažují mladí; nejen seminaristé, ale i další „neorganizovaní“. A je to najednou přehlídka – nebo snad skutečně „škola“? – na způsob filmové školy v Uherském Hradišti. Když jsem tuhle představu slyšel, musel jsem jí vzít zcela vážně jako možnou budoucí podobu JH vzklenutou na tom post-postmodernistickém základu.

V zásadě by se tak amatérské divadlo rozčlenilo na dvě nejpodstatnější linie: netradiční a tradiční. Nevím, jestli to bude dobré nebo špatné, ale vím, že rozhodující divadelní trend je pro to příznivý. Zbývá otázka, kam se uchýlí se svou přehlídkou to tradiční divadlo, ta stará dobrá činohra. Protože ta zůstane nepochybně nejširší bází, na níž se bude amatérské divadlo odehrávat.

Jan Císar





RECENZE

Divadelní spolek Kroměříž
Hadar Galron: **Mikve**

- Tenhle soubor, to je prostě záruka kvality.
- První půle se trochu vlekla a ani situace nebyly úplně košer.
- Věděla jsem, že se zabije.
- Moc pěkné představení. Hodně na mě zapůsobilo.
- Tý jo, izraelská autorka osobně na festivalu!
- Druhá půle byla daleko lepší.
- Mohlo to být kratší.
- Docela se mi to líbilo. Dobré herecké výkony, hlavně Šira. Výborná scéna s protisvětlem.



Velká činohra

Jestli na JH ve středu dorazila z Německa skromná činohra, tak včera večer jsme se z Izraele dočkali textu pro činohru velkou. Mikve izraelské autorky Hadar Galron stojí na několika nosných sloupech, jež tento druh divadla vynesly od osvícenství zejména v 19. století na vrchol evropské hierarchie divadelních druhů. Především je to text melodramatický. Všechny situace tlačí do přehnaně vypjaté polohy, jež má vyvolat silný citový vjem. Nikoliv náhodou se na tomto principu nejhranějším a nejoblíbenějším dramatikem evropského divadla od přelomu 18. a 19. století stal Kotzebue, neboť schillerovská témata „občanské truchlohry“ zpracovával v tomto žánru. Tím má samozřejmě text Mikve otevřenou cestu k divákům. Neboť v duchu této tradice dokáže své závažné společenské téma, které je zakotveno v půdě ortodoxního židovství, rozvinout jako obecné téma ženských osudů. A možná lze při dobré vůli jít ještě dál – k tématu násilí vůbec. Navíc: v duchu té činoherní tradice je zobrazení a sdělení pevně a nevývrtně ukotveno v realistické mimezi; tedy v nápodobě skutečnosti, jež vlastně už od Aristotela formovala evropské umění a dokonce především divadlo. Drama

je v tomto smyslu nápodoba jednáním.

Z tohoto hlediska je Mikve text, jež pro tradiční podobu činoherního divadla jako divadla inscenace, jehož cílem je uvést text na jevišti, přímo ideální. Kroměřížská inscenace také textu oddaně, poctivě v této poloze slouží. Scéna vytváří pokud možno věrohodně reálné prostředí očištěné lázně, herečky se v první polovině snaží hrát, předvádět své postavy slovem, jak se na správnou činohru sluší a ničím příliš nenarušovat dialog, jež se tak stává poněkud jednotvárným. A hlavně: postavy jsou tímto slovem jen zběžně a málo určitě naskicovány. V polovině druhé, kdy melodramatičnost situací vrcholí, se skrze aktivitu jednání kresba postav zosťruje, nabývá určitosti. Leč: zároveň ten melodramatický atak posiluje rozechvělou přepjatou vypjatost poněkud nad míru.

Tak je se vši důkladností a poctivostí předveden příběh, jež zajisté má své poslání a může nepochybně zaujmout diváka. Leč skutečně velká činohra má jiné dimenze. Toto představení je solidní a věrná služba textu, která díky tomu nutně naráží na problémy, jež se v něm skrývají.

Jan Císař





Revolta s kondicionérem

Poté, co se nás o „križi příběhovosti“ a „smrti dramatu“ snažila přesvědčit nejen Faidra běžící o život, ale i řada dalších divadel na Hronově i mimo něj, je nepochybně osvěžující potkat se s životným divadlem, které chce především hrát drama a vyprávět příběh. A řeknu rovnou, že kroměřížská Mikve nabízí v mnoha směrech přesně to, co od současné amatérské činohry očekávám: má totiž ambici a schopnost nejen bavit a dojmout, ale také se skrz příběh k čemusi vyjádřit a cosi pojmenovat.

Hra Hadar Galronové je vděčnou dramaturgickou volbou (a tudíž i nesmírně úspěšným textem) z řady důvodů. Ten prakticky je nasnadě: nabízí hned osm výrazných příležitostí pro herečky různého věku a naturelu. Potom je to také bezesporu velice zručně napsaná, nosná hra, která v řadě momentů prostě nemůže nedojmout. A navíc v sobě inherentně nese téma, které zásadně překračuje realie oné konkrétní společnosti, v níž se odehrává.

Zdá se tedy, že k úspěchu vlastně stačí „jen“ mít osm schopných hereček a inscenovat ji po smyslu – což kroměřížská inscenace Miroslavy Kolářové dokládá měrou vrchovatou. Kolářová nezapře zkušenost profesionální herečky, kroměřížské dámy a dívky vede citlivě k pevným, soudržným výkonům. A dobře založená je inscenace i jinak. Kostýmy a především scéna velice přesně souzní s tématem sváru tradice

a proměn, stejně jako třeba zvukový plán: mezi povahou prastarého náboženského rituálu a moderním prostředím telefonů, kancelářských židlí a bezmála „nádražních“ zvukových signálů vzniká velice významné napětí.

Na inscenaci je vidět tolik zaujetí pro věc a poučené práce, že vůbec není těžké zapomenout na občasný falešný názvuk v některém hereckém projevu (tak na mě působil třeba Šiřin okázalý soucit v dialogu s Tehílou po svatbě) nebo odpustit režii, že nijak neřeší (a závěrečným živým obrazem/pietou možná dokonce posiluje) poněkud zbytečně melodramatické, sentimentálně laděné finále hry. Vlastně jediná otázka, kterou jsem si při představení vytrvale kladl, je pojetí postavy lázeňské Šošany. Zdá se mi (a to nikterak neumenšuje nesporné herecké kvality její představitelky Jany Štěpánové), že by nemusela vycházet tolik sekernicky. Téma hry by, myslím, mohlo vyznít ještě silněji, kdyby byla spíš hodnou ženou, kterou mate a trápí její iracionální strach ze změny, než autoritářkou, která na novou kolegyni jaksi žárlí.

Každopádně platí, že kroměřížská Mikve patří k tomu výrazně potěšujícímu z letošního hronovského programu. Mě potěšila dvojnásob: takřka ukázkově dokládá, že moje představa činoherního „divadla vo něčem“, o které jsem nedávno psal v Amatérské scéně, vůbec není utopí. Jen houš!'

Michal Zahálka



Autorce jsme ze srandy poslali mail

Po večerním představení hry Hadar Galronové jsem získal několik informací od vedoucího souboru Jiřiho Kašíka.

Jak jste se dostali ke hře Mikve?

Tuto inscenaci objevila manželka našeho režiséra Mikina Kolářová, které o tom řekla nějaká kamarádka, když představení viděla v Národním divadle. Tak jsme se v Praze byli podívat a nabyli jsme přesvědčení, že bychom byli schopni hru obsadit, že by to měl kdo zahrát a tak jsme do toho šli. S tím, že to Miroslava Kolářová zrežisuje. Její režijní výklad se totiž líbil všem natolik, že jsme se rozhodli jej realizovat.

O kolikátou reprízu se jednalo a jak lidé na představení většinou reagují?

Myslím, že šestnáctou. Zatím jsme se vždy setkali s pozitivními reakcemi. Hra je především vnímána diváky velmi emotivně. Dnes byl možná poněkud znatelný skok mezi odpoledním a večerním představením. Odpolední představení asi přece jenom ve špičce bylo ještě více emoční než to večerní. Nicméně odezva byla velmi dobrá i při druhém představení.

Představení byla přítomna i autorka. Jak se podařilo ji na Hronov dostat?

Autorce jsme ze srandy poslali mail o tom, že jsme první ochotnický soubor, který její hru inscenuje a že jedeme na největší mezinárodní festival divadla do Jiráskova Hronova. Ptali jsme se, co by řekla myšlenka strávit zde sedm dní dovolené. Ona nám odepsala, že s tím nemá žádný problém a že ráda přijede. Přijala tedy naše pozvání a my jsme zjistili, že je to naprosto famózní mladá dáma, která přijela s rodinou. Všichni jsou bezprostřední a naprosto úžasní.

-saj-





RECENZE

Hana Voříšková a Matěj Pospíšil

Hana Voříšková podle A. S. Puškina: O zlaté rybce

- Mně to přišlo čisté, i když je to celé od hlíny.
- Moc mě to nebere, pohádka, kterou znám.
- Propojení s muzikou se mi zdálo dobrý.
- Na mě to bylo už dost daleko.
- Lekla jsem se jednou gongu, ale jinak mě to bavilo od začátku do konce.
- Je to výborná délka, asi dvacet minut, to je skvělý čas!
- Chci se taky patlat v hlíně.
- Mně přišlo, že se k těm hlavám chovala ta paní dost drsně.
- Kdo chce víc, nemá nic. Už si nebudu zbytečně nic přát.



Rybko, prosím tě, ať netečou necky!

Chtěla jsem od Hanky Voříškové a Matěje Pospíšila rozhovor, tak jsem vzala kýbl a pomáhala vyliávat vodu z necek. Když už jí bylo po dně, vzala jsem na to kelímek od Choceňského jogurtu, který splňuje funkci reklamního předmětu v představení O zlaté rybce, ale Hanka mě zarazila větou: „To nemůžeš dělat s loutkou!“

Když byste se potkali se zlatou rybkou a mohli si přát tři přání, jaká by byla?

H: Teda to je strašně těžká otázka!

M: Aby netekly necky, aby se podařilo představení Zlatá rybka, a aby nás bavilo. Žádná jiná přání nemám.



Zlatá rybka – estetický zážitek

Dřevěné necky, voda, hlína, tráva, květiny, klacek, barvy, to jsou základní ingredience, se kterými výtvarnice a loutkářka Hana Voříšková hraje, a ze kterých přímo před zraky diváků tvoří a modeluje příběh o rybáři, rybářce a zlaté rybkě. Možná by v tomto případě bylo přesnější hovořit o rozpohybované výtvarné instalaci, výtvarném díle. Kouzlo celé inscenace tkví právě ve zvolených materiálech a předmětech, prostřednictvím kterých je příběh výtvarnicí vyprávěn. V programové brožurce je možné se dočíst, že inscenace vznikala tak, že si na počátku tvořila Hanka Voříšková někde v lese z rozmočeného jílu hliněné sochy, bylo to u jedné kaluže, venku v přírodě, zkrátka mimo jeviště. I když byl počátek inscenace v bezprostřední hře s hlínou u kaluže, tak obě přírodniny s příběhem významně korespondují. Rybář a rybářka žili společně v chalupě na udusané podlaže z hlíny u moře. Necky jsou prostorem, do kterého je umístěn, instalován, kus živé přírody, přenesené na jeviště. Tento výtvarně-divadelní obraz pro mne přináší téma blízkého spojení s přírodou, život v souladu s ní a následně vzdalování se od přírody, od přirozeného, od toho, kde je naše místo, a téma nekonečného vršení nepotřebných, umělých věcí a náhražek a zahlcování se jimi. Rybářka chce od zlaté rybky (ztvárněné rukou herečky vykukující z vody) stále víc a víc. Její zahlcování a rozežranost je prezentována vrstvením umělých materiálů,

nepotřebných náhražek, zbytečností, jakými jsou bazén v podobě plastového kelímku, služebnictva jako plastové figurky, a vše završí velká žlutá umělohmotná slunečnice. Zaslepení rybářky se odehrává metaforicky zalitím jejích hliněných očí žlutou, následně oranžovou a poté sytější oranžovou barvou. Jazyk představení byl metaforický, výtvarný, situace vizualizované. Nebylo tedy třeba mnoha slov.

Významný byl také hudební doprovod Matěje Pospíšila, který dotváří atmosféru jednotlivých situací hrou na kontrabas, dává celému představení rytmus a podporuje zvukem slovo a akci. Asi ve dvou momentech si muzikant jako zástupce mužského pohlaví společně s postavou rybáře povzdechne: „Ach ty, ženy.“ Je možné jej vnímat jako pochopení a soucítění s rybářovou situací.

Loutkové divadlo patří mezi divadelní druh, který má k výtvarnému umění asi nejbližší. Vyprávění obrazem, výtvarně pojednanou loutkou, často výtvarným artefaktem, objektem, k němu již z jeho podstaty patří. Užívá jevištní metaforu, hovoří znaky, symboly, prostřednictvím hmoty, materiálů, předmětů. V tomto smyslu mne představení O zlaté rybkě uspokojilo a obrazově a výtvarně nasýtilo. Užívala jsem si opravdovost materiálů, se kterými a ve kterých loutkářka hrála. Představení bylo pro mne příjemným estetickým zážitkem.





Vrásky na hliněném čele

Letošní hronovské léto přeje křehkým, neokázalým, ale hloubavým loutkářům. Solitérům, kteří jsou vládci hmoty či materiálů. Solitérům s jemnocitem, jak nakládat s humorem, s příběhem, s délkou představení, s tématem. Po úsměvném meotarovém Faustovi ponikelském vynořila se z choceňských vod Zlatá ryбка, jíž vnukla život performerka Hana Voříšková.

Před lety jsem si s křehkou performerkou (pojmenování herečka totiž nevystihuje přesně to, jakým způsobem se zmocňuje pohádek, které ztvárňuje) Hanou Voříškovou a jejími miniaturními loutkami mohl zazpívat Nohavicovu Grónskou písničku. Doposud ve mně utkvělo to pokorné hračičkování papírových eskymáčků, kteří se v papírové krabici pinožili po čtyři minuty jenom a jenom pro mě.

A teď tu ten velký sál! Až jsem se obával při pohledu na scénu v dáli, že ta Zlatá ryбка voříšková bude v té hloubce sálu utopená.

Nebylo tomu tak. Hana Voříšková a její muzikant Matěj Pospíšil diváky do pohádky přímo ponořili.

Dřevěné necky, voda, sůl, hlína, tráva, květina, činel, zvonečky, ruka, barvy a basa. A jsme u moře!

Materiál a téma. Téma skryté v materiálu. Rybář i rybářka, přesněji jejich hlavy, jsou z hlíny. Ostatně podle legend člověk z hlíny uhněten jest. A na těch hliněných, až švankmajerovsky vyhlížejících hlavách zcela konkrétně a hmatatelně můžeme vidět, jak některé neskromnost a potřeba hromadění majetku čím dál tím víc deformuje a jiným zas současná hamižnost dělá hluboké vrásky na čele. Proměna, kterou si rybář a rybářka v průběhu plnění všech přání projdou uvnitř, stává se v této pohádce i proměnou na povrchu hmoty.

Ach ty ženy! Matěj Pospíšil za basou opakovaně připomíná, že hamižná je v této pohádce žena, a tím nepřímou zdůrazňuje, jak hodný je tedy její muž, který rybku pustil na svobodu. Je to tak nevinně hravé, ale neudělali by muži dnes totéž co rybářova žena? A není to tedy jen taková marná mužská obrana?

Ruka Hany Voříškové je zlatou rybkou, která plní přání. A obě její ruce umně a nápaditě propojují loutkové divadlo s výtvarnem. Zlatá rybko, splň jedno přání všech českých loutkářů a divadelníků, aby tak osobitých loutkových představení bylo co nejvíce.

Vladimír Fekar



strana 6 →

Hani, čím je pro tebe hlína?

Nevím, jestli to umím říct. Hrozně ráda si do hlíny sahám a bořím se do ní. Cítím se v ní jako doma. Můžu se v ní matlat a nikdo mi neříká, že jsem čuně.

Proto vzniklo tohle představení?

Myslím, že jo...

Matěji, co je pro tebe basa?

A já se těšil, že budu mít stejnou otázku, protože pro mě je hlína, jak se Hanka rýpe v hlíně. A co je basa? Je dostatečně veliká, abych se za ni mohl schovat. Co je pro loutkáře divadlo? Loutkář to kolikrát tak má, že nechce být hercem vpředu, tak se schová za loutky. Ale kam se schováš v hudbě? Za příčnou flétnu asi těžko. Musíš si vybrat pořádnou schovku.

Představení končí větou: „A to je začátek.“ Jak by podle vás příběh pokračoval dál?

H: Nikdy jsem nad tím nepřemýšlela. Dřív jsem s touhle větou nehrála. Nevěděla jsem nikdy, co s koncem. Pak mě jednou napadla. Nechci ani vědět, co bude, ale „a to je začátek“ mi přijde jako šance. Prošli si nějakou zkušeností... Mně totiž přijde, že je to celý zlý a drsný, tak se mi líbilo, že dostanou šanci. Jde o otevření okna někam, aniž bych věděla kam. Nemám potřebu si to zodpovídat.

M: Myslím, že jednoho dne z dálky uslyší: „Jeníčku, vidím světýlko!“ A přehodí se vše do jiné pohádky.

Dá se hrát představení O zlaté rybce celoročně?

Hraje se podle ročních období. Pokaždé totiž seženu jiný druh kytek, který zrovna roste. Někdy je celkem dramatické květinu vůbec sehnat. Počítám s tím, že půjdu na louku za barákem, ale oni ji před tím posejou. Někdy je to nervák. Trávu jsem si přivezla ze své zahrádky v Chocni, protože jsem nevěděla, jestli ji tu v klidu seženu.

leh





RECENZE

Kurátorky

W. Allen, H. Malaníková, J. Machalíková, M. Sybolová:
Drahý Theo (Přednáška s ukázkami)

- Milujeme impresionisty! To bylo skvělé, jak měly ty předměty!
- Bála jsem se, že to bude fakt přednáška.
- Ten Woody Allen je teda neskutečně vtipnej.
- Docela mám chuť si to přečíst, ty dopisy.
- Ta vrtačka tam vyloženě vnašela zubařskou atmosféru.
- No, takový milý, hezký, ale ještě bych tam něco přidal.
- Na začátku se asi ty řeči vztahovaly k těm konkrétním malířům, tomu jsem moc nerozuměl.

Preparování intelektuálů podle Woodyho Allena

Rozhovor s Janou Machalíkovou, Hanou Malaníkovou a Annou Kotrbovou Rejchrtovou.

Jak by to vypadalo, kdyby Hana, Jana a Anička byly dentistky?

A: Můj svět dentistický by vypadal tak, že by všude byly fleky a skvrny a já bych se je snažila čistit.

H: Zvolila bych metodu, že bych se snažila rozptýlit pacienty od bolesti zubů. Vyprávěla bych jim různé příběhy nebo bych z nich příběhy dostávala. Ve výsledku bych jim nijak nepomohla. Oni by stejně odcházeli s bolavým zubem domů, ale společně bychom od toho nepříjemného, co je kolem zubařiny, odvedli pozornost. To by byla moje dentistická metoda.

J: Začala bych u barevně sladěné ordinace, koupila bych si určitě křeslo do barvy. Pak by mi začalo vadit, že ty...

H: ...že ty zuby jsou bílý, že nejdou do barvy.

J: A taky by mně vadilo to náčiní a ve výsledku by mně lezli na nervy ti pacienti, kteří neladí k ordinaci, i když vědí, že mají přijít připraveni.

H: Ty bys podle toho neměla žádné pacienty...

J: Možná by ani nebyli vidět, kdyby

strana 9 →



Přednáška s ukázkami

U nás to ještě nebylo, ale ve světových galeriích už jsme mohli vidět skupiny návštěvníků provázené mladými ženami nebo muži, kteří se s výpravou zastavovali u jednotlivých obrazů, na něco ukazovali a podávali k tomu výklad. Já například jsem takovou skupinu následovala na výstavě Vincenta van Gogha ve Vídni, lektorka rozrážela cestu davem návštěvníků a zjednávala si místo před jednotlivými obrazy, k nimž se člověk jinak těžko dostával zblízka. Tahle vídeňská průvodkyně nešla do žádné zvláštní hloubky, soustřeďovala se na vývoj barevnosti ve van Goghových obrazech, celkem rychle svou výpravu provedla celou výstavou a zastavila se v sále, kde byly jeho poslední obrazy. Upozornila na to, že obrazy jsou namalované omezenou barevnou škálou (podle toho, které barvy malíři docházely) a čím dál drsnější technikou pastózní malby, to bylo tím, že mu postupně tvrdly a vypelichávaly štětce a bratr Theo neposílal peníze na nové tak rychle, jak by malíř, šlepně expresivně pracující, potřeboval. Když tohle všechno víme, díváme

se na poslední obrazy jinak. Vážně, to si nevymyslím jako Woody Allen, to jsem opravdu zažila.

Drahý Theo je hříčka, která má k realitě blíž, než by se zdálo. Její přednášková část s drobnou demonstrací je autorská předehra, seznamující nás s předměty, jež se v druhé části rozžijí v mírně rozehrané povídce. Kdyby byli impresionisté dentisty. Obojí je decentně ve výrazu nadsazeno, ale opravdu jen trochu. Od Woodyho Allena je to parodická hříčka, ironizující muka umělcova, od inscenátorek sebeironická besídka, poukazující na to, že věda o umění je možná někdy i trochu spekulativní a vůbec, že máme sklony mudrovat, romantizovat a vyzvat modly. V pasáži, kde Degas kriticky hodnotí snímky, které má Vincent za povedené, využijí inscenátorky nejfrekventovanějších rozborových klišé, takže nečekejte, že k tomu budu ještě něco dál psát, to bych se vystavovala svému vlastnímu posměchu. Někdy věc stačí vzít tak, jak je, a jen se jí bavit.

Alena Zemančíková





Sonda do duše impresionisty s dobrým skusem

Národní přehlídka divadla poezie Wolkrův Prostějov obrnila přímou nominací do programu letošního Jiráskova Hronova křehké jevištní uchopení vtipné povídky *Kdyby impresionisté byli dentisty* (Fantasie s přenášením temperamentů), kterou napsal v rámci sbírky krátkých humoristických povídek *Side Effects* vynikající humorista, scénárista, herec, režisér a Newyorčan Woody Allen. Knížka vyšla v roce 1980. Do češtiny ji přeložil Michael Žantovský pod názvem *Vedlejší příznaky*. Divadelní adaptace souboru Kurátorky dostala název *Drahý Theo* (přednáška s ukázkami). Lehkovážné inscenaci povídky o impresionistech propůjčil symbolicky své jméno bratr Vincenta van Gogha Theo. Je to spravedlivé, protože slavného impresionistu v jeho tvorbě mohutně podporoval jednak finančně a jednak morálně, mimo jiné prostřednictvím korespondence. To, že si soubor nazvaný Kurátorky zvolil jeho jméno do titulu scénické fantazie o tom, že předměty, kterých se dotýkali francouzští impresionisté, v sobě ukrývají celé jejich dílo, by ho jistě potěšilo!

Inscenace sestává prakticky ze dvou částí. Z komediálně vystavěné přednášky kunsthistoričky (hraje ji s nonšalantní nadsázkou Anna Kotrbová Rajchrtová) a z bloku ukázek respektive krátkých dramatických exkurzů do života a vnitřního světa Vincenta van Gogha podle Woodyho Allena.

Přednáška působila improvizovaně svou příjemnou bezprostředností. Ovšem také množstvím neohraných formulací s chybami ve větné stavbě. Nejsem si zcela jist, zda šlo o záměr inscenátorek nebo o chybu. Každopádně v prostoru přednášky působily zmíněné nečistoty v mluvním projevu autenticky a bylo je možné s trochou tolerance přijmout jako přirozenou součást projevu dramatické postavy. Součástí přednášky byla i decentní interakce s publikem. Diváci si mohli při použití ochranných rukavic osobně osahat vybrané předměty, kterých se dotýkali slavní francouzští impresionisté. Vzácné exponáty zapůjčila Anně Kotrbové Rajchrtové pro potřeby přednášky francouzská regionální muzea. Kunsthistorička vyjádřila naději, že se tato muzea nikdy nedozvědí o tom, že šly exponáty z ruky do ruky v hronovské sokolovně... Přednáška disponovala dobře dávkovaným nadhledem a Anna Kotrbová Rajchrtová akorátní hereckou stylizací. Místy by neškodilo přidat

na hlasitost. Přednáška diváky bezesporu dobře naladila na druhou část inscenace. Nelze ovšem prohlásit, že by podala divákům klíč k dekodování jevištního tvaru, aniž by za sebou nenechala falešné stopy. Vzbudila v nás například očekávání interakce s publikem, která se ovšem z inscenace záhy vytratila. Byla jen formální. Po skončení přednášky se herečka odebrala do popředí scény, odkud prostřednictvím retro rádia a několika jiných rekvizit obstarávala hudební podkres takzvaných ukázek.

Duhou část inscenace obstarávají herečky Hana Malaníková v roli Vincenta van Gogha a Jana Machalíková. Ta se v jevištních úvahách o tom, jaké by to bylo, kdyby impresionisté byli dentisty, ujala hned několika epizodních postav. Ve své víceroli skvěle herecky artikulovala, přinesla na jeviště vkusné herecké karikatury, při čemž jí pomáhaly s nadsázkou uchopené kostýmy a líčení. Herecký výkon Jany Machalíkové navíc vynikal (přinejmenším v kontextu letošního Jiráskova Hronova) dobře zvládnutou technikou jevištní řeči. Hana Malaníková nabídla rovněž s nadhledem zajímavou studii podivínského, více či méně introvertního dentisty, který se měl stát raději malířem. Odpověď na otázku, proč postavu Vincenta van Gogha hraje žena, inscenace nedává. Je zřejmé, že nejde o koncepční rozhodnutí, spíše o fakt, že se projekt rozhodly zrealizovat tři kamarádky, které se jako kolegyně už léta potkávají při vedení dramaticko-výtvarných programů v Národní galerii. A ovšem také na divadle, v improvizčních představeních.

Celá inscenace se vyznačuje velmi jemnou ironií ve všech složkách, zejména v textu. V něm si ji vychutnají dvojnásob ti diváci, kteří znají a mají rádi nejen styl W. Allena, ale především dílo V. van Gogha. Druhé části inscenace by slušela výraznější gradace směrem k vyústění v podobě informace o svérázném ušním daru a v povzdechu Vincenta nad tím, že se nestal malířem. Celkově by jevištnímu tvaru neškodil svižnější temporytmus, což je třeba vnímat jako subjektivní prohlášení recenzenta několik dnů před koncem konzumačního maratonu Jiráskova Hronova.

Drahý Theo může být spokojen, propůjčil své jméno vkusné inscenaci s obstojným divadelním skusem.

Luděk Horký

strana 8 →

zapadali, šlo by o harmonii. Ale krev by mi neladila, tu bych nechtěla.

A: Skvrny od toho kafe a čaje bych ničít nechtěla. To je vlastně výpověď. Nechtěla bych je být.

Váš oblíbený impresionista a proč?

H: Mám asi nejraději Henri de Toulouse-Lautreca. Mně se líbí jeho životní příběh, jak se vyrovnal se svým zpotvořením. A jeho přístup k výtvarnému umění je vzrušující, až erotický.

A: Mně se líbí asi úplně nejvíc ten, o kterém v naší přednášce není ani slovo, a je to Édouard Manet. Ten se mi líbí nejvíc a je mi taky proto líto, že Monet je známější.

J: Mně se líbí právě ten známější Claude Monet, a že o něm alespoň zmínka v představení je, tak to mě uklidňuje.

Pojí vás něco s impresionisty? Nebo proč jste dělaly představení *Kdyby impresionisté byli dentisty*?

H: Náš všechny tři rozhodně něco pojí k výtvarnému umění jako takovému. Všechny se zabýváme kurátorskou činností v Národní galerii. A tohle představení vzniklo pro Muzejní noc v Národní galerii ve Veletržním paláci. A impresionisté se tam dostali spíše skrz Woodyho Allena. Jde o naši společnou lásku a vášeň k jeho preparování intelektuálů. Že si pro to vybral impresionisty, nám dost konvenovalo a líbilo se nám to. Stejně jako spojení výtvarného umění a Woodyho Allena.

J: Preparace intelektuálů je přesný pojem. Samy sebe preparujeme.

A: Možná se také stejně jako impresionisté snažíme konzervovat, zachytit nějaký dojem, situaci. Jsme požitkáři na vzácné chvíle.

leh



semináře

Michal Hecht
N JAKO NEVERBÁLNO



Tajemný projekt dílny N

Seminář N jako NEVERBÁLNO sídlí v tělocvičně základní školy. Už tato skutečnost může napovídat o tom, že v této dílně půjde hodně o pohyb. Lektory semináře jsou Michal Hecht a Štěpánka Elgrová a zkušenost z let minulých mi opět napovídá, že to nebude pro jeho frekventanty úplně snadné.

Když jsem se vplížil včera dopoledne do tělocvičny, uviděl jsem cosi, co nechci popisovat, protože to mám zakázané, ale opravdu mě to zaujalo. „Nevěděli jsme, jak a jestli vlastně vůbec budeme dělat předváděčku. Najednou úplně spontánně vznikl nápad a předváděčka se začala tvořit sama. Tentokrát jsem na tom měl – oproti jiným rokům, kdy jsem to z frekventantů musel páčit –, minimální podíl,“ říká Michal Hecht a dodává, že seminář se v podstatě neliší od těch, které vedl v minulých letech. „Letos se však zázrakem sešli naprosto snaživí lidé. Všichni mají do semináře obrovskou chuť, všichni se snaží a všichni udělali velký kus práce. Neříkám, že by to bylo v jiných letech špatné, ale vždycky se objevil alespoň jeden rušivý element. Letos ne. Úplně mě vyděsilo, jak je to možné. Mám z toho radost,“ vysvětluje lektor a dodává, že předváděčka, o které nesmím podle svého slibu psát, se uskuteční

v sobotu v Jiráskově divadle. Prozatím by však nebylo dobré prozrazovat, na čem seminář Neverbálno pracuje a zkazit tak potenciálním divákům moment překvapení. Necht' mi ctěný čtenář uvěří, že bude o co stát.

A co se dělo na semináři od počátku? „Prvních pár dní jsme dělali vyložené základy. Techniku pantomimy, základy neverbálního divadla, vysvětlovali si, jak se pohybovat po jevišti, jak něco sdělit beze slova, ale srozumitelně. Bavili jsme se o temporytmu a melodii neverbální řeči a k tomu jsme si zkoušeli etudy. Tři byly malé pohádky, které frekventanti včera večer z vlastní iniciativy hráli pro svoje kamarády. Kromě toho jsme měli vždy půlhodinku akrobacie, kdy jsme se trochu fyzicky zahřáli a zacvičili si. K tomu se seminaristé učili základy pádů, základy stání na hlavě a techniky rovnováhy. Využili jsme trampolínu a všichni si vyzkoušeli, jaké je to skočit salto. Skutečně se to všem nakonec podařilo,“ popisuje náplň úvodních seminářů lektor a na otázku, zda jsou všichni schopni v náročném výcviku obstát, říká: „Někdo je lepší a někdo je horší. Já však tvrdím, že u pantomimy je důležitější mozek. Může se stát, že pohyb někomu příliš nejde. Když však má skvělý

nápad, vylže se z toho a zahraje skvělou pantomimu. Toho pochopitelně využívám v již zmíněných etudkách, které budou součástí předváděčky. Z každého vytáhnou to nejlepší, co zrovna umí, aby se to divákům prodalo. To, co se nedaří, se neukazuje.“

Nedalo mi to a na závěr svého rozhovoru jsem se Michala Hechta zeptal na pověstné ranní rozcvičky. „Na začátku každého semináře se snažím, aby si seminaristé vyzkoušeli, jaké to je se trochu unavit a sáhnout si na dolní limit fyzického vysílení. Letos to nebylo tak hrozné, speciálně jsem tuto činnost nedával ráno, protože jsem měl tu zkušenost, že se tím zmenšuje chuť do práce. Od rána jsme tedy pracovali a až v druhé půlce semináře jsme si zaskákali akrobacií a až úplně na závěr jsme se trochu víc unavili,“ říká šéf semináře N a mě při slovním spojení „trochu víc unavili“ napadá, že bych asi v případě účasti v semináři musel strávit na privátě daleko víc hodin, než tomu doposud bylo.

Nezbývá, než se těšit na sobotní předváděčku. Pokud se bude držet na stejné kvalitě tak, jak tomu bylo v semináři Michala Hechta v minulých letech, bude se opravdu na co koukat.

Honza Švácha



semináře

Martin Kolář

PIŠ JAKO DÍLNA TVŮRČÍHO PSANÍ — NAPIŠ MI TO!



Měl sexy kvér a uměl hrát šachy

Dílnu, ve které se lidi umějí hýbat, oceňuju, ale jde mimo mě, protože jsem zkrátka dřevo. Ovšem dílnu, kde lidi umějí psát a eventuelně to ještě dobře reprodukovat, tu si vychutnám. Neboť se stále častěji setkávám s mladými lidmi, kteří nečtou, a pokud píší, tak je to zruďná kombinace zkratkovitého SMS vyjadřování a pokleslého telenovelového slovníku se záchvěvy porna.

Do semináře Martina Koláře, jehož frekventanti o své práci zanechávají konkrétní svědectví (jejich příspěvky jsou pravidelně zveřejňovány ve Zpravodaji), jsem dorazila ve chvíli, kdy před „porotou“ přizvaných prezentovali hrubou verzi toho, co připravují na předváděčku. Totiž woodyallenovský příběh v příběhu, alias příběh autora a jeho knižního hrdiny pod názvem Měl sexy kvér a uměl hrát šachy. Atmosféra byla dobře nahozena prostředím – snad náhoda, snad jakýsi boží vtípek umístil tento seminář do třídy pomalované na zdech ksichtíky rodiny Simpsonovy & company. A celý příběh Michala Šestáka (který ovšem nemá nic společného se skutečným Michalem Šestákem, ale je literární postavou, která píše literární postavu) se zábavně odvíjí v nejrůznějších literárních, novinových, ba i dramatických žánrech – je tu synopse, popis, charakteristika, monolog, dialog, dokument s autentickým svědectvím, deníkový záznam,

oficiální dopis atd. atd. I když psaný text je v různém stavu (někteří mají notebooky, jiní to mají nasmoleno na cáru papíru), interpretace se různí podle dramatického talentu přítomných (pozor, jeho nedostatek není na úkor textu!), je to celé zábavné, jako by shůry shlížel skutečný Woody Allen. Ještě další den se budou seminaristé věnovat cizelování, pilování, i nemilosrdnému zkracování. Tak je nechám pracovat, a ještě se na závěr zeptám na jejich předchozí psací zkušenost. Každý už si samozřejmě cosi vyzkoušel, ale od kurzu čekal, že si rozšíří obzory (což se prý podařilo). Bavíme se i o tom, jak je těžké psát na objednávku, tj. teď hned a okamžitě a na určité téma (proto nemají rádi Neusazený sloupek). A tak se ještě na závěr všech ptám, co pro ně znamená slovo INSPIRACE. Odpovědi zní: NÁPAD – ZDROJ – VNUKNUTÍ – PROPOJENÍ S NĚČÍM – SPOJENÍ, KTERÉ MĚ DŘÍV NENAPADLO – ZÁŽITEK, I NEGATIVNÍ – I NĚJAKÁ BLBOST. Tak vidíte, inspirace je opravdu nevyzpytatelná, ale o to důležitější. A můžu říci, z pohledu seminářového voyeura účastníci mají nejen inspiraci, ale jsou také sečtělí, vzdělaní, mají smysl pro humor a nebojí se riskovat. To mě naplňuje optimismem.

Do tradičního rozborového semináře Klubu režisérů SČDO pod vedením lektora Rudolfa Felzmana nahlédl svým fotoaparátem Ivo Mičkal. Rozborový seminář je organizován jako otevřený a mohou ho navštívit všichni, i ti, kteří přijedou na JH jen na pár dní.



jas



O co přicházím(e)

Při vskutku nabitém hlavním programu JH, z něhož ze zájmových či studijních důvodů nechci nic oželeť (s vypětím všech sil a chronickou kontrolou rozpisu se mi to zatím daří), nezbyvá mnoho času na něco jiného. Na pravidelné sledování aktualit z domova a ze světa jsem po dobu festivalu s chutí vyhlásil IGNORANTUM, popravdě ani ta olympiáda se mnou moc necloumá, avšak i bez toho se teď v Hronově děje dost. Valná část z akcí, jež by se nemusely úplně zazdíť, byly, jsou a budou k nalezení pod cudným označením „doprovodný program“.

Takzvaný doprovodný program JH se z mnoha procent odehrává v parku Aloise Jiráka, příjemného, zeleného místa u nyní do gala ověšené řeky Metuje (pro nováčky: nachází se tu mimo jiné i místní specialita, nepřetržitě vyvěrající sirný pramen řečený „prdlavka“, voda s ozdravnými účinky čpíčí po vejčích). Stálou scénou je betonově bytelný, teď provizorně zastřešený amfiteátr; od důvěryhodných zdrojů vím, že za zbytek roku se tu nevystřídá tolik účinkujících co za jeden festivalový týden. V posledních dnech zde mám nastrčenou špiónku, která na tuto scénu oficiálně dohlíží, a tak si z první ruky můžu doplnit ty střípky, co jsem ve skulinách mezi hlavními představeními pochytil.

Venkovní scéna (na mnohých jiných festivalech se už vehementně prosazuje označení „stage“) je i letos především hudební, přičemž se zde střídají snad všechny žánry: první den nám tu zdařile simulovali Pink Floyd, slyšeli jsme šíleného bubeníka Miloše Meiera s jeho nekřesťanskou show, v pátek se chystá tradičně zběsilý Rock Fest (to zas bude v alejích výjezdů záchytek), vystoupil kvalitní náhodský jazzband, zadala také místní dechovka. Ve středu jsem zachytil něco z líbezného folkového mini-festiválku Zlaté slunce a musím říct, že tolik tučných nedvěďů jsem pohromadě dlouho neviděl. Asi je snadno mohl trumfnout náš známý Inženýr Vladimír, kdyby až příliš konspirativně nevystupoval v kavárně Blan-ka v čase atraktivního představení Hoffko-mediantů z Kuksu.

Doprovodný program nabídl například i hojně navštěvované pohádky (Divadlo

strana 13 →

Přehlídky jen jednou za dva nebo tři roky? Odborná rada řekla ne.



*Zatímco účastníci JH ve čtvrtek zobédvali a sledovali odpolední představení, sešla se v Hronově Odborná rada pro činoherní a hudební divadlo, poradní orgán ředitelky NIPOS-ARTAMA. Hlavním tématem byly peníze. O tom, jak to s rozpočty na činoherní přehlídky vypadá, jsem mluvil s členem rady **Luďkem Horkým** a odbornou pracovnící NIPOS-ARTAMA **Simonou Bezouškovou**.*

Ještě na jaře nebylo jasné, jestli peníze na Jiráskův Hronov vůbec budou, dokonce to ale dopadlo dobře.

SB: Ano, díky velké snaze paní ministryně se dotace vrátily na původní výši, takže všechno mohlo proběhnout tak, jak je zvykem.

A jak to vypadá s penězi na příští rok?

SB: Situace je taková, že paní ministryně při návštěvě Hronova potvrdila, že ministerstvo kultury musí snížit rozpočet z dnešních 8,4 miliard o 2 miliardy korun, což znamená pokles asi o 25 procent. Nebylo ale řečeno, že se o 25 procent sníží také dotace na neprofesionální kulturu.

Takže se ví, že příští rok bude zřejmě méně peněz, ale neví se o kolik? Jsou nějaké garance, že stát vůbec přehlídky podpoří?

SB: Garance v tuto chvíli nejsou žádné. Ministerstvo zadalo NIPOSu, aby zpracoval

návrhy na možné úspory – například tím, že by se významné celostátní přehlídky konaly jako bienále či trienále, tedy jednou za dva nebo tři roky. Všechny obory neprofesionálního umění to odmítly.

LH: Na tom jsme se na Odborné radě pro činoherní a hudební divadlo shodli jednomyslně. S ohledem na charakter živého amatérského umění zásadně odmítáme bienále i trienále pro všechny oborové přehlídky. Můžu mluvit jen za činohru. Pokud tedy jde o Popelku Rakovník, Divadelní Piknik Volyně či Jiráskův Hronov, myslíme si, že je nutné je pořádát každý rok.

Organizátoři krajských přehlídek mají už na podzim žádat o granty – ať už městské, krajské či ministerské. Je teď jasné, co tedy příští rok bude? A co mají vlastně organizátoři dělat?

SB: Musí žádat o granty a pak čekat. Na dnešní odborné radě jsme řešili nejprve úsporné koncepce celostátních přehlídek, od kterých se pak bude odvíjet problematika krajských kol.

A jaké ty úsporné varianty jsou?

LH: Především jsme se shodli v tom, že nechceme stahovat kalhoty, když brod je ještě daleko. Nedostali jsme žádné konkrétní číselné zadání, o kolik je nutné rozpočet srazit. A navrhopvat sami dopředu, v čem je možné ušetřit, kdyby stát ušetřit chtěl, nám přijde jako pošetilost. Naopak doporučujeme setrvat, a to není jen tvrdohlavé gesto.

Úspory jsme ale probírali velmi svědomitě, přehlídku po přehlídce. U Divadelního Pikniku existují nejrůznější teorie – například nekonat ho dvakrát od čtvrtka do neděle, ale například jen jednou od středy do neděle. Tím by se ale dále snižoval počet hracích míst. My se domníváme, že poté, co byl počet hracích míst v nedávné minulosti snížen z 21 na 16 až 18, jsme už na samé hranici toho, aby Divadelní Piknik skutečně naplnil obsah celostátní národní přehlídky činoherního a hudebního divadla. Proto trváme na tom, aby se počet dále nesnižoval. Byli jsme ochotni uvažovat například o zrušení vzdělávací části u Divadelního Pikniku Volyně s tím, že by semináře byly už nadále jenom na Hronově. Ovšem přijde nám to smysluplné jen tehdy, pokud místo toho vzniknou dvě nová hrací místa.

A co Popelka Rakovník?

LH: Celostátní přehlídka divadla pro děti Popelka Rakovník je zcela specifická záležitost, pokud jde o její širší společenský význam. V celé řadě regionů je tvorba amatérů pro děti velmi rozšířená a je potřeba ji rozvíjet a kultivovat. Myslíme si, že by se v této oblasti nemělo škrtat už vůbec. Současně jde o unikátní projekt výzkumu dětského publika. Pokud by se kvůli škrtům například zrušily dětské semináře nebo inspirativní řada představení, znamenalo by to konec tohoto výzkumu.

Jaké úspory byste probírali u Jiráskova Hronova?

LH: Zvažovali jsme všechny myslitelné možnosti k šetření. Někteří divadelníci – třeba paní Panenková nebo pan Hurych – často zmiňovali, že by se dalo ušetřit na seminářích. Výkonná ředitelka JH Marcela Kollertová ale účetně doložila, že semináře jsou lehce ziskové, nikoliv ztrátové, takže je bezpředmětné řešit jejich zrušení. Další zmiňovanou úsporou podle některých divadelníků mohli být zahraniční hosté. Ředitelka NIPOSu Lenka Lázňovská ale deklarovala, že jsou placeni z úplně jiných zdrojů, než jsou zdroje pro JH. A bylo nám sděleno, že není žádná možnost tyto peníze získat pro běžný provoz JH. Zvažovali jsme i další škrtů. Zjistili jsme, že například zrušením zpravodaje by se žádaná částka neušetřila. Pokud bychom chtěli ušetřit, musel by se snížit počet hracích míst – ten ale radikálně klesl už loni.

SB: Letos jsme zkusili nasimulovat některé úsporné varianty. Proto je v programu oproti loňským 34 jen 20 inscenací. Ale díky tomu zároveň vybereme méně na vstupném, takže se efekt úspory snížením počtu inscenací dramaticky snižuje.

LH: Dále nás napadlo zrušit Problémový club, čímž by se ale narušila už sama vnitřní podstata JH. Nebo by se musel zcela zrušit doprovodný program. Ale ani jedno z toho kýženou úsporu nepřinese. Tudíž doporučujeme pokračovat v JH ve stávající podobě. Zároveň doporučujeme nezamýšlet se jen nad tím, kde ušetřit, ale také nad tím, jak chybějící peníze získat mimo státní sektor. Jednomyslně jsme se shodli na tom, že by bylo vhodné, aby NIPOS-ARTAMA dal některému ze stávajících zaměstnanců za úkol, aby sháněl peníze pro neprofesionální kulturu. NIPOS nemůže peníze sám inkasovat, ale může je hledat a pak radit městům či sdružením, které přehlídky organizují, jak o ně požádat.

Mluvili jste také o tom, kde konkrétně by se peníze daly hledat?

LH: Bavili jsme se o dvou zdrojích: jedním je soukromý sektor a druhým Evropská unie.

Jednali jste také o změnách v systému nominací a doporučení z krajských přehlídek na Piknik Volyně?

LH: Velice pečlivě jsme probírali poslední půlrok. Udělali jsme průzkum podpory dvou hlavních návrhů: jeden je obnovit nominace a druhým je systém bez nominací, tedy jen s doporučeními. Dnes jsme o tom hlasovali. Podstatná většina hlasujících se přiklonila k zachování systému doporučení. Znovuzavedení nominací by vyžadovalo vybudovat důsledný systém licencovaných regionálních přehlídek. A shodli jsme se na tom, že vypracovat takový systém do konce září neovládáme. Někteří naši členové se proto později pokusí vypracovat návrh, o kterém budeme dále jednat a budeme ho konzultovat se soubory, který z těch systémů by byl lepší.

SB: Pro zachování stávajícího systému bylo 10 členů odborné rady, jeden byl proti a pět se zdrželo hlasování.

David Slížek



strana 12 →

Kuba z Plzně), šermířské vystoupení (skupina Novica), Imprologu či výborný náhodský šanson 6NaCHodníku; zkratka pro každého něco. Ačkoli je DP pro leckteré z nás, ruku na srdce, trochu vzdáleným chudším příbuzným, nikdy nebude úplně k zastížení a nikdy se nebude přetřásat na slovných diskusních klubech (snad třeba na některém alternativním, zasedajícím někde u nočních napajedel), je dobře, že tu je a nabízí se nám i místním k pobavení a oddechu mezi věcmi vážnějšími.

Marek Lollok

Šest na chodníku

(Peterková&spol.)

Tak tuhle holku znám už dost dlouho – napřed z herecké školy, kde působila sice nenápadně, ale skvěle hrála na housle a měla takový přirozený dar urovnávat spory. Když jsem začala jezdit na JH, objevila jsem její jinou podobu – herecká hvězda místního divadelního souboru, bezprostřední moderátorka všech zdejších akcí, motorkářka a drsňačka, zkrátka všem dobře známá Brébofka (rozumějte, sestra od Bréby, tedy Lucie, sestra Tomáše Peterky). No, a asi před pěti lety se mi najednou, v rámci Jiráskova Hronova, zjevila podoba další, a hodně překvapivá. Ta holka je totiž rozená šansoniérka se vším všudy – se schopností bezprostřední komunikace s lidmi v hledišti, v proměnách, a samozřejmě hlavně ve zpěvu, v němž se mísí drsnost, nadhled, sebeironie i sentiment. Původní písničky, které zpívá obklopena svými chlapy (dohromady si říkají Šest na chodníku), se dotknou – jako když tě hladí babiččina ruka zdrsnělá prací. Ty písničky jsou o životě a ze života, hodně o smutných láskách, a tak se dobře poslouchají, protože to někdy zažil každý. Prostě v nich něco je. Víím, že Lucie Peterková má před každým koncertem děsnou trému, je jí špatně a představuje si nejhorší pohromy. Tak polovina z nich se sice stane, ale při koncertě to není vidět. A tak si člověk hezky poslouchá a užívá si to. Zkrátka, jsou dárky, které může člověk dostat jen od někoho, a proto jsou velmi vzácné. Tak díky, Lucko.

jas





Sázejme stromy a nehrajme klády

Na JH se držela tradice sázení stromů. Každý soubor, který přijel na Jiráskův Hronov, si zasadil svou (podle všeho) břízku. Dle popisu, kdesi za hřbitovem už jsou pořádně mohutné kmeny! Zaslechla jsem, že se tam šel někdo podívat, protože byl zvědavý, kam až větve té jejich břízky sahají. Přijde mi to geniální! Hulákám po obnovení této tradice. Zasadit strom, postavit scénu a zplodit inscenaci (ale ne kládu!) by měl být sen každého amatérského souboru. Obrodit lesní školku, nenechat náhodě zalesnění příštích 82 ročníků JH. Stejně tak jako nenechávají náhodě Marcela Kollertová a Simona Bezoušková potencionální budoucí divácké řady. Obě se přednostně starají o další generaci účastníků festivalu. U dětí od nejujtějšího věku vzbouzejí všelijak sympatie k divadlu. Kmenům stromů a potomkům divadelního kmene měla by patřit naše pozornost. Kdy a kde si můžu zasadit svou hronovskou břízku?

leh



Solidní nejistota



Jisté je, že člověk by měl být šťastný tam, kde je. Když je v době prázdnin na Hronově a ne v lese a naopak, když mu do festivalu přijde třeba tábor, tak právě tam má být rád. S jistotou vám také můžu sdělit, že psaní vás může zastihnout kdekoliv. Včera jsem seděla v kanceláři KISu a přistála mi pohlednice přímo do dlaní z dlaní Dáši Vítové. Píše mi sem na Hronov manžel na adresu redakce Zpravodaje JH, KIS Hronov, Nám. Čs. armády 500:

Má nejmilejší,

dodatečně zdravím z výletu přes Pokličky a Mšeno. Je docela příjemné nebýt na JH, nediskutovat o divadle a vlastně vůbec nevidět žádné regulérní divadlo! Místo toho být někde, kde plší dávají dobrou noc, kde k tobě přijde myš nebo ptáček, jakoby žádali o radu, kam se každý den vrací obrovská modrá vážka a večer obrovský lyšaj – můra, který je vždycky zase uvnitř v domě, i když ho v noci vynesu ven. Za pár dnů se uvidíme! Zdravím všechny!

Tedy pozdravy tímto vyřizuju.

Jisté je, že v redakci dávají dobrou noc až kohouti, co ráno kokrhají, a také to má své kouzlo. Jít spát se slepicemi, které ale vstávají. Užít si všechno, co přichází a umět si odpočinout od toho, co zrovna není a těšit se na to, co bude. S jistotou se snažím vzdát se poslední dny myšlenky na kvalitní, dlouhý a tvrdý spánek. Užívám si bezesné noci plné písmen. A taky se ale už těším domů. Zítřka zavolám, že jedu. Ať mě čekají s oblíbeným pokrmem a otevřenou náručí.

Co patří mezi další nezničitelné jistoty, že si objednáím sýrové rolády šišku, která vyjde asi na 58 Kč, načepuju alespoň litr Prdlavky a koupím své sestře tričko JH. To jsou suvenýry, které každoročně dovezu. Tradice jsou spolehlivé a uklidňují mě svou jistotou.

leh

Minutová hra

Každý den máte možnost dopsat aktuální minutovou hru, která vzniká z událostí skutečně odžitých na festivalu. Členové redakce vyhodnotí ze všech konců ten nejlepší a pro autora bude odměnou, že jeho finiš vyjde v dalším čísle Zpravodaje. Tedy: hurá do psaní.

FLASHBACK

Osoby a obsazení:

Židle

Stůl

Váza

Prázdná kavárna

Židle: (nabručeně) Zase mi někdo ušpinil trnož blátem. Je to normální?

Stůl: Ty máš tak co povídat. Koukej, jak mám propálenou desku a navíc mi někdo vryl do laku čtverec.

Váza: To není čtverec!

Stůl: Ne?

Váza: Čtverec má všechny úhly pravé a nemá čárku uprostřed. Řekla bych, že je to...

Židle: (rychle) ...to je jedno, co to vlastně je. Jde o to, že začínáme být pěkně zničení. Celá kavárna jde tak nějak pomalu, ale jistě do kytek.

Váza: Kdyby šla do kytek, ráda se přidám, ale já bych řekla, že jde všechno spíš do...

Stůl: (rychle) ...to je vlastně jedno, jak tomu budeme říkat. Vypadá to, že nás čekají těžké časy.

Židle: Asi.

Váza: Vzhledem k tomu, že jsem nahoře, měla bych nabídnout nějaké řešení, že?!

Stůl: Nikdy tě nic nenapadlo. Navíc mám dojem, že to všechno stojí na mě.

Židle: Nezapomínejte na mě. Židle jsou důležité! Zvlášť některé.

Váza: Jo jo. Některé jsou tak těžké, že je neodsuneš, kdyby ses...

Stůl: (rychle) ...z které strany chceš!

A na stůl si kydá špínu každý, koho to napadne. Pssst!

S ránem přichází číšník, rozsvěcí. Dává ubrus na stůl, květiny do vázy a židli přistrukuje ke stolu se smyslem pro estetično.

Váza, Stůl i Židle: Dobré ráno!

Jak dopadne nábytek? Může se váza vytažovat na stůl, na kterém stojí? Opravdu se židle nedá odsunout?

nenechte si ujít akci JH dětem

Studená impresie

Je strašná zima. Je taková zima, že už nestačí ani svařák, ani svíčky, ani grog a ani všechno oblečení, které má člověk na sobě. Kdo by to na začátku srpna čekal, že?

Všechno zlé je však k něčemu dobré. Zima probouzí lidskou solidaritu, umožňuje klukům být galantní a holkám nevypadat snadno dostupně. Půjčují se svetry, ponožky, lidé vyhledávají i jiné teplo, než to dostupné z oblečení. Živočišná energie je životodárná.

Mohlo by se běhat mezi Hororem a Tritonem, ale to nikoho ani nenapadne. Lidé se choulí pod plachty Tritonu a k baru v Hororu. Většina ostatních restaurací už boj o přízeň teplokrevných účastníků festivalu dávno vzdala a studenokrevní jsou ztuhlí kdesi pod kameny.

Jen málo z těch, co se těší na slunce, se jej dnes ještě dočká. Není to žádná katastrofa, teplé spacáky otevrou společně s postelemi privátů svá hřejivá objetí a dovolí festivalovému návštěvníku přežít bez nachladnutí a bolesti v krku další dlouhou noc.

Metuje tu je a její mlha ráno přikryje zajeté koleje. Díky za tu zimu. Svítá...

-saj-



Křížovka

Mohly to být také parkety, ale večer v tajence vyšla prkna. Dnes půjde o věc podstatnou, na festivalech a přehlídkách velice užitečnou, nepostradatelnou. Užijte si křížovku a hlavně náplň tajenky.

1. Kdo to tady láme? (příjmení)
2. Kdo to tady fotí? (jméno)
3. Prkna, která znamenají...
4. Co je dnes za den
5. Drama Jáchyma Topola
6. Domov kleštěnce
7. Zvířátko z Hotelu

Na sobotu je připraven speciální program pro děti. Od 16.00 hodin si v parku Aloise Jiráska užijí soutěže a vyzkouší si různé dovednosti pro nejmenší. Na závěr je přichystáno pěnové překvapení (náhradní oblečení pro děti s sebou). V případě deště se akce přesouvá do Wikov arény (zimní stadion).

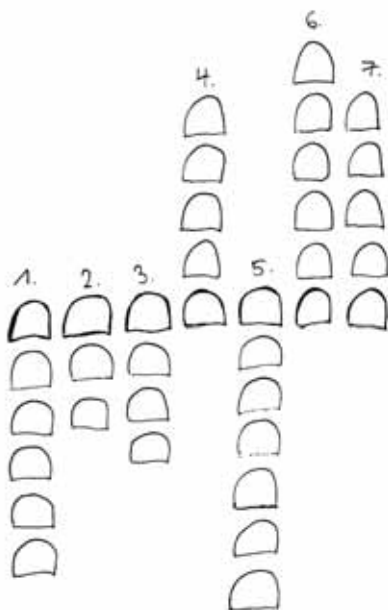
Pozor, přicházejí předváděčky!

Dnes (pátek) v 18.00 hodin před Jiráskovým divadlem začne ukázkou z týdenní práce seminář Ž jako žonglování Adély Kratochvílové.

(Řada C nemusí mít obavu, v klidu stihne přechod na představení do Sokolovny.)

Od pátečního oběda po sobotní večeri nabídně zázemí pro výstavu semináře Don Šajn Hanky Galetkové a Tomáše Volkmera naše školní jídelna. Běžte se tam podívat!

Sobotní ukázky se uskuteční v Jiráskově divadle od 10.30 hodin. Nahlédnete do práce seminářů DOC (od dokumentu k divadlu Jiřího Adámka), PIŠ (dílna tvůrčího psaní Martina Koláře), I (improvizační dovednosti Jany Machalíkové) a N (neverbální Michala Hechta a Štěpánky Elgrové).



program

zítřa

sobota 11. srpna 2012

10.30 - JD
Předváděčky seminářů

14.00 Problémový klub

14.00/D a 18.30/C - SJČ (55´)
Divadlo NABOSO Boskovice
Jáchym Topol: UVÁŘENO

16.00 - PAJ
JIRÁSKŮV HRONOV DĚTEM

- soutěže a dovednosti pro nejmenší
Na závěr pěnové překvapení (náhradní oblečení pro děti s sebou).
V případě deště se akce přesouvá do Wikov arény (zimní stadion).

16.30/A a 19.30/B - JD (75´)
DS Ty-já-tr/NACERNO Praha
D. Hrbek, J. Janků podle A. Dumase:
TŘI MUSKETÝRI

19.00 - PAJ
SAHAR

- taneční vystoupení skupin orientálních tanců
Po skončení programu v parku pokračovat Afterpárty.

21.15 - před JD
Slavnostní zakončení
82. Jiráskova Hronova

21.30 - schody Jiráskova divadla
WISHMASTERS Czech Night
wish revival band
- velkolepé koncertní show s ohňostrojem

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
JHŠ = jídelna Hotelové školy
PAJ = park A. Jiráska
V případě nepříznivého počasí se program v parku nekoná!
Změna programu vyhrazena!



Zpravodaj 82. Jiráskova Hronova 2012

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Huláková,
Jan Svácha, David Slížek,
Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)

Kresby: Sazman

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>

E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Redakční uzávěrka: 10. 8. 2012 ve 4.10 hodin

Vychází: 10. srpna 2012

Neprošlo jazykovou úpravou!





program **dnes**

pátek 10. srpna 2012

9.00-13.00 semináře

14.00 Problémový klub

14.00/A, 16.30/B a 18.30/C - SOK (45')
Mikrle ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř
Mikrle a Jarka Holasová: HOTEL
(nevhodné pro děti do 15 let)

16.30/A a 20.00/B - SJČ (55')
Divadlo NABOSO Boskovice
Jáchym Topol: UVÁŘENO

18.30/A a 21.30/B - JD (75')
De Facto Mimo Jihlava
Pierre-Henri Cami: KLEŠTĚNEC Z PRALESA

ROCK FEST 2012

17.00 PES (blues-Indie) Praha

17.45 COOL&JUICY (rock'n'roll)

Police nad Metují

18.50 DUST BLOW (grunge-punk)
Wroclaw (PL)

20.15 SKAVARE (ska) Konstantinovy Lázně

21.35 LOCO LOCO (rock-screamo) Praha

23.00 KOHOUT PLAŠÍ SMRT (crossover-punk) Liberec

00.10 B_SIDE (post hardcore-alternative)
Náchod

23.00 - malý sál JD

Diskusní klub

Hosté: P. Michálek a R. Pácl



Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo

SJČ = Sál Josefa Čapka

SOK = sál sokolovny

JHŠ = jídelna Hotelové školy

PAJ = park A. Jiráska

V případě nepříznivého počasí se

program v parku nekoná!

Změna programu vyhrazena!

Pozor, změna programu!

Původně plánovaný taneční blok, který se měl odehrát v sobotu v Sokolovně, se bohužel neuskuteční. Vyškrtněte si ho tedy ze svých programků.

red

Hrom do mottolice

Odkrývání životních hesel lektřů letošního Hromu Jiráskova Hronova se blíží do finále. Zítřka se odhalení završí!

J. Adámek: ovšem kdyby?... ohó!... jenomže... a to by zase...

A. Kratochvílová: Být tady a teď.

M. Schejbal: Nevysvětluji! Přátelé to nepotřebují a nepřátelé tě stejně nepochopí. (Leonardo da Vinci)



V dnešním informačním občasníku Bez-problémového klubu se zaměříme na další z nejčastějších problémů festivalu Jiráskova Hronova a vysvětlíme si, že se vlastně o žádný problém, zásadní už vůbec ne, nejedná.

Představte si, že se vám přihodí taková situace, že to večer přeženete s alkoholem. Nestává se vám to často, ale tentokrát se to prostě stalo! A ráno vám třeští hlava, bolí klouby, žaludek je jako na vodě, myšlenky utíkají od věci jako bílé myšky z laboratorních vah. Jedním slovem KOCOVIDA! Mohlo by se zdát, že se jedná o naprosto neřešitelný problém, ale BPC si myslí - jako vždy - něco úplně jiného: pokud existuje způsob, jakým vzniklou situaci řešit, nejedná se o problém.

Řešení číslo 1. - Zpomalte odbourávání alkoholu!

Stará hospodská „moudrost“ hovoří o tom, že kocovina je pouze příliš rychlé odbourávání alkoholu. Organismu je podle ní nutné pomoci tím, že se zabrání odbourávání etanolu v žilách poskytováním drobných dávek alkoholu a tím se připraví tělo na střízlivost postupně a přechod není tak zničující. V praxi to znamená dát si malé pívko či deci vína a působení kocoviny tak zmírnit či zcela zastavit. Je zde pochopitelně určité nebezpečí, že nezůstane u drobných dávek alkoholu a konzument se prostě propije do další kocoviny. Tím by mohla být nastartována tzv. zničující spirála, která ovšem hrozí spíše lidem, kteří ne zcela kontroloují svůj vztah k alkoholu.

Řešení číslo 2. - Myslete na zítřek!

Tím, že budete myslet na druhý den, můžete zabránit devastujícím následkům kocoviny poměrně snadno hned několika způsoby. Pomenu-li fakt, že prostě nebudete pít, objeví se hned další možnosti. Kocovinu omezíte tím, že nebudete míchat různé druhy alkoholu. Když za každým panákem tvrdého alkoholu vypijete třetinku čisté vody, opijete se zvolna a alkohol vyplavíte ještě večer. Další, poměrně osvědčený způsob je dobré používat skutečně jen občas, protože nemá dobrý vliv na žaludeční stěnu. Těsně před tím, než jdete spát, nalijte si

půllitr vody a v něm rozpusťte šumivý celaskon a acylpyrin. Vše vypijte a ráno budete relativně použitelnější. Je rovněž třeba si uvědomit, že se tělesné pochody spánkem zpomalí. Znamená to, že ve spánku střízlivíte pomalu. Čím delší doba tedy bude mezi poslední konzumací a spánkem, tím lépe.

Řešení číslo 3. - Jezte silnou polévku, konzumujte zázvor

Na nohy vás může postavit i silná polévka, která přinese tělu chybějící tekutiny i ionty, a navíc i chybějící energii. Někdo posiluje účinek polévky silným kořením, třeba čili nebo pepřem. Nemáte sílu ani na to, abyste si polévku uvařili? Můžete zkusit ultrarychlou verzi česnečky, návod na ni je jednoduchý: na polévkový talíř dejte česnek rozetřený se solí, přidejte trochu oleje a pepře a zalijte vroucí vodou.

Zázvor je vynikající koření, které můžete ocenit i při kocovině. Funguje totiž také jako bylinný lék, který výrazně mírní účinky nevolnosti. Připravte si z něj nálev tak, že nastrouhaný zázvor zalijete horkou vodou a necháte odstát a potom pomalu vypijte.

-saj-

Není malých štěků 07

Jmenuju se Erkyl, mops Erkyl. Včera jsem trochu zívnuv, a než jsem zavřel tlamu, vletěl do ní racek, postavil hnízdo, vyvedl mladé a odletěl do teplých krajů. Usnul jsem uprostřed venčení, se zvednutou pravou zadní. Kdyby mě pán neprobudil, vyčůral bych si mozek. Tlapky mám těžké jako život impresionisty. Oči mi plavou jako zlatá rybka v mikvi. Usínám za chůze. Jsem Erkyl...

-erkyl-

